

REGERINGEN

Utbildningsdepartementet

Regeringsbeslut

I:17

2011-06-22

U2011/567/S

U2011/2649/S

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Förnyat uppdrag för att stärka skolans värdegrund och arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens skolverk i uppdrag att genomföra en förnyad satsning för att stärka skolans värdegrund och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, så som mobbning, i skolan, förskolan och fritidshemmet.

Inom ramen för uppdraget ska Skolverket erbjuda förskolans, grund- och gymnasieskolans och fritidshemmets personal samt skolledare fortbildning för att stärka skolans värdegrund och i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Fortbildningens syfte är att ge personalen forskningsbaserad kunskap och verktyg om hur ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkande behandling (mobbning) kan bedrivas. Fortbildningen bör utgå från myndighetens slutsatser dels i det tidigare uppdraget mot diskriminering och annan kränkande behandling (U2007/1205/S), dels från värdegrundsuppdraget (U2009/2848/S) och jämställdhetsuppdraget (U2006/9049/S) i de delar som är relevanta för fortbildningen. Utbildningen ska vidare utgå från svensk och internationell forskning inom området.

Inom ramen för detta uppdrag ska Skolverket vidare sammanställa och sprida information om beprövade metoder om det förebyggande och åtgärdande arbetet samt arbetet med rutiner för rapportering och uppföljning av ärenden rörande diskriminering och kränkande behandling.

Myndigheten ska samråda med Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Folkhälsoinstitutet, Statens skolinspektion, Diskrimineringsombudsmannen, Ungdomsstyrelsen samt andra myndigheter och organisationer som är relevanta för uppdragets genomförande.

För uppdraget får myndigheten för budgetåret 2011 disponera 10 miljoner kronor från det på statsbudgeten under utgiftsområde 16 för budgetåret 2011 uppsatta ramanslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, anslagsposten 9. Uppdraget ska löpande redovisas i myndighetens årsredovisning och slutrapporteras till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 20 januari 2015.

Ärendet

Regeringen aviserade i 2011 års budgetproposition (prop. 2010/11:1) en fortsatt satsning mot diskriminering och annan kränkande behandling. I propositionen föreslås att 10 miljoner kronor avsätts för fortsatt kamp mot mobbning under 2011, samt beräknas att 10 miljoner kronor per år ska avsättas för åren 2012 – 2014.

I februari 2007 gav regeringen dåvarande Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att genomföra en satsning mot mobbning (U2007/1205/S). Satsningen omfattade 45 miljoner kronor under fyra år och bestod av två delar. Den första delen bestod i att utforma och genomföra en utbildningsinsats för skolor om forskningsbaserade och utvärderade åtgärdsprogram mot mobbning i grundskolan. Den andra delen innebar att myndigheten skulle utvärdera effekterna av de metoder som används i skolor mot mobbning, med målsättningen att metoderna ska vara evidensbaserade och kvalitetssäkrade. Statens skolverk avrapporterade sitt uppdrag i januari 2011 (U2011/567/S). Skolverkets slutsats från uppdraget var att myndigheten inte kunde rekommendera någon av de metoder och program som hade utvärderats i sin helhet. Skolverket lät vidare genomföra en extern utvärdering av den utbildningsinsats kring diskriminering och annan kränkande behandling som myndigheten genomförde. Utvärderingen var generellt positiv till utbildningen som man menade höll hög kvalitet och ledde vidare till en faktisk förändring i skolorna.

I april 2009 gav regeringen Skolverket i uppdrag att genomföra insatser som främjar, stärker och sprider kunskap om skolans värdegrund (U2009/2848/S). Uppdraget innebar bland annat att myndigheten skulle göra en uppföljande studie av skolornas värdegrundsarbete och utifrån denna och andra studier ta fram stödmaterial till lärare och skolhuvudmän. Skolverket redovisade sitt uppdrag i mars 2011 (U2011/2649/S). I myndighetens rapport betonas att skolor som aktivt arbetar med värdegrunden på ett processorienterat sätt även har större framgång i arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling.

Regeringens mål är att skolan ska vara en trygg plats för alla elever och all personal. En skola som präglas av trygghet och ömsesidig respekt bidrar till att elever ges goda förutsättningar att utvecklas mot de kunskapsmål

som anges i kursplanerna. Eftersom mobbning och annan kränkande behandling fortfarande är ett problem och det fortsatt finns behov av ökad kunskap om effektiva metoder för att arbeta förebyggande, gör regeringen bedömningen att Skolverket bör fortsätta att erbjuda fortbildning inom området.

Skolverket bör i genomförandet av detta uppdrag vidga målgruppen så att även personal och ledning inom förskolan och fritidshemmet erbjuds möjlighet att delta i utbildningen. Vidare bör verket inom ramen för fortbildningen utgå från den kunskap verket lyft fram såväl i de två tidigare uppdragen som inom det tidigare s.k. jämställdhetsuppdraget. Framför allt bör kunskapen kring metoder som inte fungerar, vikten av ett könsperspektiv i valet av insatser mot mobbning, situationen för unga hbt-personer samt sambandet mellan ett aktivt värdegrundsarbete och ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkande behandling ingå i fortbildningen. I genomförandet är det även viktigt att beakta huvudmännens behov av information.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Kent Eriksson

Kopia till

Finansdepartementet budgetavdelningen
Brottsförebyggande rådet
Folkhälsoinstitutet
Statens skolinspektion
Diskrimineringsombudsmannen
Ungdomsstyrelsen